

ZÁRÓTANULMÁNY

**„„Szomszédságban!” –
Közösségfejlesztő
együttműködések Nagypáli,
Gősfá, Kispáli és
Vasboldogasszony
településeken”**

**TOP-5.3.1-16-ZA1-2017-00008
azonosító számú projekt**

1. Előzmények

Nagypáli Község Önkormányzata, mint konzorciumvezető, **Gősgfa, Kispáli és Vasboldogasszony Község Önkormányzatával** együttműködve 2017 nyarán pályázatot nyújtott be a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) kiírására, a TOP-5.3.1-16-ZA1-2017-00008 azonosító számú A helyi identitás és kohézió erősítése című felhívásra, mely célja a települések, térségek közösségi kezdeményező-és és cselekvőképességének fejlesztése, a közösségi szerepvállalás erősödése. 2019 őszén, a Pénzügyminisztérium Regionális Fejlesztési Operatív Programok Irányító Hatósága tartaléklistáról a pályázatot támogatásra érdemesnek ítélte. Azonban a projekt előkészületek a járványügyi vészhelyzet miatt eltolódní kényszerültek, így a kezdés 2020.08.01-én valósult meg.

A „Szomszédtságban!” című projekt célja az volt, hogy Nagypáli és környéke – Kispáli, Gősgfa és Vasboldogasszony – településein a helyi közösségek identitása, kezdeményező-készsége és együttműködési képessége fejlődjön. A program megvalósítása során a hangsúly a közösségi összetartozás élményének erősítésén, az aktív helyi részvétel bátorításán, valamint az önszerveződés ösztönzésén volt.

A projektet a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) támogatásával, 40 millió forint vissza nem térítendő forrásból valósította meg a négy település önkormányzata közös konzorciumban. A hároméves időtartam alatt számos közösségi, kulturális és civil program zajlott, amelyek révén a helyi lakosság közelebb került egymáshoz, a civil szervezetek közötti együttműködés pedig látványosan erősödött.

2. A projekt céljai és szakmai koncepciója

A projekt alapvető célkitűzése az volt, hogy „lentől felfelé építkezve” olyan közösségi folyamatokat indítson el, amelyek hosszú távon, külső források nélkül is életképesek maradnak. A települések együttműködésének középpontjában a helyi identitás és a társadalmi kohézió megerősítése állt.

Főbb célok:

- közösségi identitás és összetartozás tudatosítása,
- közösségi szerepvállalás és önkéntesség erősítése,
- civil aktivitás és lakossági kezdeményezések támogatása,
- társadalmi tőke növelése,
- települések közötti kapcsolatok szorosabbá tétele,
- helyi humán erőforrások mozgósítása,
- önfoglalkoztatás, vállalkozói szemlélet bátorítása.

3. Közösségi felmérés

Az első időszak a közösségi interjúkat elkészítéséről és közösségi beszélgetések tartásáról szólt.

Az egész célterületen 63 darab közösségi interjút készítettünk el. Ebből 19 Nagypáli, 15 Kispáli, 11 Gósfai és 18 Vasboldogasszony. A települések különbözőségéből, változatos közösségi életükből adódóan az interjúalanyok korosztálya, a helyi közösségben elfoglalt szerepük igen változatos. Az interjúk készítői szubjektíven választották ki az interjúalanyokat, olyan lakosokkal beszéltek, akiket jól ismernek, adnak a véleményükre. A megkérdezettek változatos mivolta miatt a projekt szempontjából szerte ágazóan, minden korosztályt érintő problémakört, igényt, célt fel tudtunk térképezni, melyek alapján kielégítő cselekvési tervet tudunk megalkotni a második mérőföldkőig.

Az interjúk tanulságából elkezdtük a közösségi beszélgetéseket. Összesen nyolc közösségi beszélgetést tartottunk. A közösségi interjúk és a közösségi beszélgetések tapasztalataiból kialakult a 29 kérdésből álló kérdőív. A kérdőívből végül 68 darabot töltöttek ki a célterületen. Nagypáli 23 fő, Kispáli 14 fő, Gósfai 19 fő, Vasboldogasszony 12 fő.

A kitöltőket tekintve széles paletta jó alapot adott a következtetések levonására. Összeségében elmondható, hogy a csendes, falusi környezetet kedvelik az itt élők, ezért szeretnek itt lenni.

A fiatalokat és a családokat központba helyező Helyi Cselekvési Tervet és Rendezvénynaptárt ezek alapján állítottuk össze.

4. Programok megvalósítása

2020 decemberében elkészült a Helyi Cselekvési Terv és Rendezvénynaptár. Benne 33 akcióval, programmal valamint 8 részvételi fórum beszélgetéssel.

Mindenképpen meg kell említeni, hiszen az egész projektre hatással volt a koronavírus-járvány. Több folyamatunkat visszavetett, sőt megállított. Így többszörösen újra kellett terveznünk a Helyi Cselekvési tervet. A közösségi nem szerette volna online formába vinni a programokat, ezért kivártunk. Így a Rendezvénynaptár felborult az áttevett programokat pedig zömében a projekt utolsó részében tartottuk meg.

A megvalósított programok:

Időpont Megnevezés Helyszín

2020.08.05. Nyitórendezvény

2020.10.06. Közösségi beszélgetés Gósfai

2020.10.09. Közösségi beszélgetés Kispáli

2020.10.12. Közösségi beszélgetés Vasboldogasszony

2020.10.15. Közösségi beszélgetés Nagypáli

2020.10.22. Közösségi beszélgetés Kispáli

2020.10.27. Közösségi beszélgetés Gósfai

2020.11.05. Közösségi beszélgetés Nagypáli

2020.11.10 Közösségi beszélgetés Vasboldogasszony
2021.01.21 Részvételi fórum Kispáli
2021.02.11 Részvételi fórum Nagypáli
2021.03.03 Részvételi fórum Gósfá
2021.04.15 Részvételi fórum Vasboldogasszony
2021.05.28 Emberi tényező szerepe a közlekedésbiztonságban
2021.06.11 Nyilvánossági fórum Kispáli
2021.06.25 Nyilvánossági fórum Nagypáli
2021.07.03 Felelős kerékpárosok, tudatosan közlekedő gyerekek
2021.07.03 Levendula Fesztivál Vasboldogasszony
2021.07.31 Mit főznek a Gósfaiak?
2021.08.02 Párbeszédkör Gósfá
2021.08.18 Párbeszédkör Vasboldogasszony
2021.09.04 Generációk találkozója Nagypáli
2021.09.25 Szent Mihály Ünnepe Kispáli
2021.10.16 Tök jó délután Nagypáli
2022.02.05 Farsang napi disznótoros Kispáli
2022.03.07 Ments életet lassíts Vasboldogasszony
2022.03.25 Szépkorúak közlekedésbiztonságának különleges kérdései Gósfá
2022.05.21 Együtt a természetért nap
2022.05.28 Gyertek hozzánk vendégségbe - Kispáli főzőverseny
2022.06.11 Nyilvánossági fórum Nagypáli
2022.06.11 Közlekedésre nevelés az óvodás korban Nagypáli
2022.06.18 Aranyfakanál főzőverseny
2022.07.08 Időutazás a közlekedésben Kispáli
2022.07.23 Elszármazottak találkozója Gósfá
2022.09.03 Tanulmányút Tihany
2022.09.24 Lányoké az elsőbbség Nagypáli
2022.12.18 Karácsonyi Mézeskalács Mesefalu Nagypáli
2023.03.16 Tudatosan a közlekedési kultúráért Nagypáli
2023.04.05 Részvételi fórum Nagypáli
2023.04.22 Szépítsünk, ültessünk együtt Nagypáli
2023.04.22 A biztonságos motorozásért, avagy a Hatóság a motoros közlekedési kultúráért Vasboldogasszony
2023.04.28 Könyvklub Nagypáli
2023.04.29 Részvételi fórum Kispáli
2023.04.29 Köszönöm, hogy vagy nekem - Anyák Napja Nagypáli
2023.05.06 Családi nap Gósfá
2023.05.23 Ismeretterjesztő előadás Nagypáli
2023.05.26 KRESZ, mint a közlekedési kultúra alaptörvényei Gósfá

2023.05.27 Pünkösdi Királyválasztás Nagypáli
2023.05.27 Épségben célba érné Gösfa
2023. 05.27. Szomszéd falvak találkozója
2023.05.27 Utcabál kicsit másként Kispáli
2023.06.03 Lassan, de biztosan Vasboldogasszony
2023.06.03 Családok találkozója Gyereknapi
2023.06.03 Hagyományörző nap Vasboldogasszony
2023.06.03 Közlekedj okosan Kispáli
2023.06.12 Ismeretterjesztő előadás Nagypáli
2023.06.24 Polgárörök közlekedésbiztonsági képzése Nagypáli

5. Nyilvánosság

Mind a négy konzorciumi település székhelyén kihelyezésre kerültek a projektátlak. Létrehoztuk a projekt honlapját, ahol minden szükséges dokumentumot közzétettünk. Több projektről beszámoltunk a települési honlapokon és a helyi újságban.

6. Képzések

A közösségfejlesztő képzést összesen kettő fő végezte el, annak érdekében, hogy biztosítani tudjuk a közösségfejlesztői stábot. A megvalósítás során változott, hogy ki látja a közösségfejlesztői feladatokat, ezért vett részt végül kettő fő a képzéseken.

A „Kulturális közösségfejlesztés gyakorlata” képzést egy fő végezte el, a „Közösségfejlesztés és a helyi közigazgatás kapcsolata” elnevezésűn pedig hét fő vett részt.

7. Eredmények és hatások

Közvetlen eredmények:

- Új közösségek és civil csoportok alakultak.
- Nőtt a lakossági részvétel a rendezvényeken.
- A települések közötti partnerség erősödött.

Hosszú távú hatások:

- A lakosok egymás iránti felelősségtudata nőtt.
- A helyi identitás megerősödött.

- A humán erőforrások aktivizálódtak.
- A civil társadalom megerősödött.

8. Tapasztalatok és jó gyakorlatok

A kis települések közötti összefogás tartós eredményeket hozott, ha az bizalmon alapult.

Tanulságok:

- A közösségi élet erősítése a helyi kultúrából táplálkozik.
- Az élmények megtartó erőt jelentenek.
- Az alulról jövő kezdeményezések fenntarthatóbbak.
- A partnerség és közös gondolkodás a társadalmi tőke alapja.

9. Fenntarthatóság és jövőkép

A négy település célja a közösségi háló fenntartása.

- A civil együttműködések tovább élnek.
- A lakossági részvétel bátorítása folytatódik.
- A helyi identitás további erősítése cél marad.

A projekt egy hosszú távú fejlődési folyamat alapját teremtette meg.

10. Összegzés

A „Szomszédságban!” projekt valódi értéke a szemléletváltásban rejlik. A négy település lakói ma már nemcsak szomszédok, hanem partnerek is, akik közösen gondolkodnak, cselekszenek, és büszkéek arra, hogy településeiken élni jó. A projekt megerősítette a közösségi identitást és az együttműködési kultúrát, ami stabil alapot ad a jövő helyi kezdeményezéseinek.

A megvalósításban résztvevők pedig olyan tapasztalatokra és tudásra tettek szert, amelyeket a következő években tudnak kamatoztatni a településeken.